

Dkt. Mark Jennings, Marko, Hotuba ya 18, Marko 11:12-12:12, Kulaani Hekaluni, Mti wa Mtini, Wapangaji

© 2024 Mark Jennings na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Marko. Hii ni kipindi cha 18, Marko 11:12-12:12, Kulaaniwa kwa Hekalu, Mti wa Mtini, Wapangaji.

Habari, karibu tena tunapoendelea kufanya kazi kupitia Injili ya Marko.

Tumemaliza sehemu ya kwanza ya sura ya 11 na kuingia kwa ushindi Yerusalemu. Na kama unavyokumbuka, mwishoni kabisa mwa hilo, jambo la kwanza ambalo Yesu alifanya pale alipoingia Yerusalemu ni kutembea hadi hekaluni. Lakini basi, ni kauli isiyo na maana sana.

Kwa kweli, vifungu vya maneno ambavyo Yesu alivitazama huku na huko, na tukajadili jinsi kitenzi kinachotumika hapo, kitenzi hicho maalum kinavyotumika mara saba pekee katika Agano Jipya la Kigiriki. Sita kati ya hizo saba ziko katika Injili ya Marko, na zina wazo la kuzingatia, kutathmini, si kuangalia tu. Na hilo liliweka sauti ya kutisha kidogo kwa kile ambacho kingetokea.

Na hilo ndilo tunalopata sasa leo tunapoangalia mistari ya 12 hadi 25. Tutakachoona ni kipindi hiki ambacho kwa kawaida hujulikana kama kutakaswa kwa hekalu, ingawa nitatuomba tufikirie tena jina hilo kidogo. Na kwa hivyo, kumbuka, haya yote yanaanza na Yesu akiwa tayari ameingia ndani, ameangalia hekalu, na kisha anarudi.

Sasa, tunapoangalia mistari ya 12 hadi 25, tunaona hadithi ya matendo ya Yesu hekaluni ikiwa kati ya hadithi ya muujiza, kulaaniwa kwa mtini, na maoni kadhaa kuhusu maombi. Kimuundo, kuna mwingiliano wa kuvutia sana unaotokea hapa: mtini huu, hekalu la Yerusalemu, mtini. Mojawapo ya mambo ambayo nataka tuyafuatilie ni jinsi hayo yanavyofanya kazi pamoja.

Kwa kweli, tutakachokiona katika mchakato huu wote ni Yesu kutoa kauli kuhusu hekalu na uongozi wa hekalu. Na hilo litaandaa msingi wa kile kitakachotokea kwa sehemu kubwa ya wiki hii, ambayo ni changamoto kati ya Yesu na viongozi wa kidini, uanzishwaji wa hekalu, na kwa njia nyingi zinazozunguka hekalu. Mojawapo ya vifungu vikuu tutakavyozungumzia leo, bila shaka, ni mstari wa 17.

Tunajenga kuelekea mstari wa 17 katika sura ya 11. Hapa ndipo Yesu anapounganisha maandiko mawili ya Agano la Kale, Isaya 56 na Yereimia 7, kwa njia ambayo inasisitiza kifungu kizima. Kwa maneno mengine, kuna mengi katika sehemu hii ya kuzungumzia .

Sasa, cha kufurahisha ni kwamba, usomi mwingi, bila shaka, unafanywa kuhusu matendo ya Yesu hekaluni. Tutatumia muda mwingi huko. Lakini hakuna ubishi mdogo kuhusu tukio hili la mtini, hasa unapoliangalia, linaonekana kumweka Yesu katika hali isiyojaa kabisa.

Hapa tuna aina ya muujiza wa asili, lakini unaoonekana kuwa na Yesu akitumia nguvu zake kwa hasira, unaoonekana kuwa na Yesu kama mlipizaji kisasi kwa mti huu kwa sababu haukuzaa matunda, ingawa inaonekana ulikuwa nje ya wakati wake kwa hili kutokea. Angalau, hivi ndivyo maandishi yanavyoweza kusomwa. Tutazungumzia hilo.

Ni Yesu mwenye manung'uniko, kama vile Yesu anavyoonekana wakati hajakata kifungua kinywa, na jinsi anavyotumia nguvu hii. Ni picha ya ajabu. Ninachotaka tufanye tunapopitia hili, tunapozingatia hadithi ya mtini, ni kukumbuka kwamba Marko ana simulizi hii ya mtini kama sehemu ya simulizi tata ya hekalu la Yerusalemu.

Zinatafsiriana kwa pande zote kwa jinsi tulivyoona muundo wa Marko. Hakika, nadhani tutaona kwamba Yesu pia anakusudia iwe hivyo. Hebu tufanye hivi kwanza.

Hebu tuangalie mistari ya 12-14 hapa katika sura ya 11 kisha tutoe maoni kuhusu hilo na kile kinachotokea na kile ambacho labda hakitokei kisha hilo liwe chanzo chetu cha majadiliano. Mistari wa 12, siku iliyofuata walipotoka Bethania, aliona njaa na akaona kwa mbali mtini wenye majani. Alikwenda kuona kama angeweza kupata chochote juu yake.

Alipoufikia, hakupata chochote ila majani, kwa maana haikuwa majira ya tini. Akauambia, Mtu yeyote asile matunda kutoka kwako tena. Wanafunzi wake walisikia.

Hapa tuna Yesu. Ana njaa. Anaona mtini kwenye jani, anaenda kutafuta chakula, na yuko karibu na wanafunzi, na hilo ni jambo muhimu; nitarudi kwenye jambo hilo; analaani tini.

Muujiza huu wa asili, huu ni kinyume chake, ni binamu mweusi wa kile ambacho tumekuwa tukikiona kwa kawaida. Kwa kawaida kile ambacho Yesu hufanya ni kuchukua kitu ambacho ni kidogo kwa idadi na hutoa kiasi kikubwa. Hapa, ameulaani mtini huu.

Aliifanya isiweze kutoa mazao. Ili kuelewa kinachoendelea hapa, tunahitaji muktadha kidogo wa kilimo. Kuanzia katikati ya Agosti hadi katikati ya Oktoba, baada ya mavuno ya tini, miti ya tini na matawi yangeanza kuchipua.

Kisha , machipukizi haya hukua wakati wa majira ya baridi kali, na kisha huongezeka na kuwa machipukizi haya ya kijani mwezi Machi na Aprili, ikifuatiwa na machipukizi ya majani kwa muda mfupi. Kwa maneno mengine, mtini mara nyingi hutoa chipukizi kabla ya kutoa majani. Sasa, mara tu mtini unapoanza kuota majani, mtu anaweza kutarajia kupata matawi yaliyojaa aina zote za machipukizi haya ya kijani kwa sababu yangekuwa katika mchakato wa kugeuka kuwa majani.

Machipukizi haya yatakuwa katika hali mbalimbali za kukomaa ukitaka. Wakati mwingine, hayajakomaa kikamilifu bado, lakini yako katika mchakato fulani. Lakini machipukizi haya yanaweza kuliwa.

Kwa kawaida hii hutokea wakati wa masika, ambayo ni takriban kipindi tunachozungumzia. Machipukizi haya yanaweza kuliwa. Kwa hivyo, Yesu anapoyaendea, anaona majani mabichi na majani, kwa hivyo anafikiri kwamba kungekuwa na kitu cha kula, yaani machipukizi hayo, lakini hapati chochote.

Nadhani hii ni muhimu kwa sababu kauli hii, kwa sababu haikuwa msimu wa tini, si aina fulani ya ulinzi wa mtini maskini kama ungependa. Sio, unajua, hii, oh, mtini huu unalaaniwa kwa kutotoa chochote cha kula, lakini hata haikuwa msimu wake. Hilo silo linalotokea.

Lakini kwa sababu haikuwa msimu wa tini, lakini ilikuwa na majani, inaonyesha kwamba ilipaswa kuwa katika nafasi ya kutoa machipukizi yanayoweza kuliwa, hata kama bado haikuwa matunda kamili. Na nadhani hiyo ni sehemu muhimu ya kipengele hiki. Yesu anaenda huko kwa sababu anaona majani, na kwa hivyo, kunapaswa kuwa na kitu cha kula hapo, machipukizi haya ambayo hatimaye yatakomaa na kuwa tini.

Lakini pia, anafanya hivi mbele ya wanafunzi. Na nadhani Marko anatuambia hivyo kwa sababu nadhani anataka tuelewe kwamba kile ambacho Yesu anakaribia kufanya ni kwa ajili ya wanafunzi, kwa ajili ya wanafunzi kusikia. Kumekuwa na miujiza fulani ambayo ni wanafunzi pekee ambao wameishuhudia, na hii kwa njia nyingi ni mojawapo.

Hii inaandaa mazingira ya kile atakachofanya atakapoingia hekaluni. Na kile ambacho Yesu, naamini, anachofanya hapa na mtini, huu hapa mtini unaoonyesha dalili zote kwamba unapaswa kuwa na machipukizi haya ambayo yanaweza kuliwa. Lakini Yesu anapofika hapo na kugundua kuwa hakuna, kwamba laana hii inakuwa onyesho la kuona, mfano, ukitaka, picha ya kinabii.

Kwa njia ambazo manabii wa Agano la Kale mara nyingi wangekuwa na maonyesho ya kuona yaliyosaidia kuambatana na ujumbe wao, mtini huu unakuwa picha ya kinabii ya kile Yesu atakachofanya hekaluni. Unajua, kwa kweli, manabii mara nyingi hutumia mtini kama ishara inayohusiana na hukumu. Mtini unahusishwa na watu wa

Israeli, na kisha kwa upande wa hukumu, unaona hili katika Isaya 34, unaona hili katika Yeremia 29, Hosea sura ya 2, Hosea sura ya 9, Yoeli 1, Mika 7, haswa Yeremia 8:13 . Sasa, Yeremia 8:13 iko katika muktadha huu wa kifungu hiki cha Yeremia ambacho tutakifikia baada ya muda mfupi.

Lakini katika Yeremia 8:13, kama sehemu ya lugha ya hukumu ambayo Mungu anaitoa juu ya Israeli kutokana na shughuli zao, tabia, mkao, na kutotii, ikiwa ni pamoja na shughuli zao hekaluni, inasema, hakutakuwa na tini kwenye mti na majani yake yatakauka. Hiyo ni kauli ya hukumu dhidi ya Israeli. Na kwa hivyo nadhani kinachotokea ni kwamba mti wenye majani ni ishara, mtini wenye majani ni ishara ya hekalu, lenye mwonekano mzuri, lakini halizai matunda halisi.

Kisha, kitendo cha Yesu kuelekea mtini ni njia yetu ya kuelewa matendo Yake kuelekea hekalu. Kwa maneno mengine, ninachotuelekeza tufikirie ni kwamba Yesu haangazi hekalu kama vile anavyolilaani. Anapokuja hekaluni, wazo la kuliita utakaso ni jina lisilo sahihi kwa sababu utakaso una wazo la utakaso, la kurekebisha.

Hapa nadhani tunachokiona, kile ambacho mtini unatuomba tufikirie, si Yesu anayerekebisha au kutengeneza, bali analaani, akitangaza shughuli zake kuwa zimeisha na kukamilika. Hebu tuangalie kinachotokea hasa hekaluni. Kwa hiyo wakaja, huu ni mstari wa 15, wakaja Yerusalemu, naye akamaliza hekalu, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza na wale waliokuwa wakinunua hekaluni.

Alipindua meza za wabadilishaji pesa na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa. Hakumruhusu mtu yeyote kuchukua kitu kupitia hekaluni. Akawafundisha, akisema, “Je, haikuandikwa, ‘Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote?’ Lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang’anyi?”

Wakuu wa makuhani na waandishi wakasikia, wakatafuta njia ya kumwangamiza, kwa maana walimwogopa kwa sababu ya umati wote, wakashangazwa na mafundisho yake. Nitarudi kwenye sehemu iliyobaki baada ya muda mfupi, lakini nataka kuzingatia hapo. Angalia Yesu anafanya matendo manne maalum hapa.

Anawafukuza wanunuzi na wauzaji, Anapindua meza za kubadilisha pesa, Anapindua viti vya wauzaji njiwa, na Anazuia usafiri wa vyombo vya hekalu. Tena, walikuwa wao, walipoingia, niruhusu nivipate hapa, oh ndivyo ilivyo. Aliingia hekaluni, akawafukuza wale waliokuwa wakiuza na wale waliokuwa wakinunua, akapindua meza za wabadilishaji pesa, viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa, na hakuwaruhusu kubeba chochote kupitia hekaluni, mistari ya 15 na 16. Nadhani ni muhimu tuangalie vitu hivi vinne na kinachoendelea kwa sababu kina athari ya kuzima shughuli za hekalu, angalau katika eneo ambalo linatokea.

Sio kwa upande wa uendeshaji mzima wa hekalu. Hekalu lilikuwa kubwa sana kiasi kwamba halingekuwa nalo. Lakini kwanza, wazo kwamba Yesu anajibu tu uchoyo, na

hii ni kauli dhidi ya matumizi mabaya ya pesa ya hekalu, mara nyingi hujadiliwa, lakini nadhani linakosa kipengele muhimu cha kinachotokea hapa. Sisemi kwamba hiyo si sehemu yake, lakini kwa mfano, anawafukuza wanunuzi na wauzaji.

Sasa, kama wangekuwa wale tu wanaotumia mfumo huo, tungemtarajia awafukuze wanunuzi, namaanisha wauzaji, samahani, wauzaji, lakini ni wanunuzi na wauzaji. Na kumbuka wananunua wanyama wanaohitajika kwa shughuli ya kutoa kafara hekaluni. Bila kununua na kuuza wanyama, kipengele cha ibada ya kutoa kafara hekaluni kingekuwa kisichowezekana.

Sadaka isiyo na dosari ndiyo iliyohitajika. Na mara nyingi, mahujaji waliokuja hawakuleta mnyama. Kungeweza kuwa na hofu kwamba mnyama yeyote watakayemleta angetiwa dosari njiani.

Na kulikuwa na usalama huu kwa kujua kwamba ungeweza kupata moja hekaluni ambayo, kwa kukosa neno bora zaidi, ingeidhinishwa na kuidhinishwa kama dhabihu isiyo na dosari. Kwa hivyo, kuacha kununua na kuuza wanyama, kwa njia nyingi, ilikuwa ni kukomesha kwa muda mchakato wa kutoa dhabihu. Cha kufurahisha ni kwamba Luka hazungumzii wanunuzi.

Luka anarejelea tu wauzaji katika shughuli za hekalu. Na nadhani hilo linaendana na kile ambacho Luka anasisitiza, hasa kuhusu Yesu kuwawakilisha walionyimwa haki ya kupiga kura na waliokandamizwa. Na kwa hivyo, simaanishi hapa kwamba hakuna mazoea ya uchoyo, bali nadhani kile ambacho Marko anawasilisha ni picha ambayo pia inajumuisha wauzaji.

Pia aliwapindua wabadilishaji pesa. Sasa, wabadilishaji pesa walihitajika. Kulikuwa na michango kwa hekalu iliyohitaji kodi ya hekalu.

Na wabadilishaji hawa wangetoa pesa zinazohitajika kulipa kodi ya nusu shekeli. Na kodi hii ilihitajika na kila mwanaume Myahudi kila mwaka. Na inatokana na tafsiri, kwa kweli, ya Kutoka 30, mstari wa 16.

Na kile ambacho wabadilishaji pesa walifanya ni kuwahudumia mahujaji kwa kuwapa fursa ya kulipa kodi ya hekalu kwa sarafu sahihi. Je, kulikuwa na uchoyo katika mfumo huo? Huenda. Namaanisha, kutokana na kile tunachojua kuhusu uongozi wa wakati huo, ningeshangaa kama hakukuwa na.

Kwa kuzingatia tunachojua kuhusu wanadamu, ningeshangaa kama sivyo. Lakini kumbuka, mchakato wa kubadilisha pesa wenyewe ulikuwa sehemu muhimu ya shughuli hiyo. Aliwageuza wale waliokuwa wakiuza njiwa.

Njiwa walikuwa dhabihu ambayo maskini wangeweza kumudu. Kwa hivyo hapa alikuwa akiwageuza wabadilishaji pesa, akiwafukuza wanunuzi na wauzaji, na

kuwageuza njiwa, ambayo ingekuwa kama angekuwa akiwatetea maskini tu, basi inaonekana ya kuvutia kwamba anaishia kugeuza vitu ambavyo wangenunua. Lakini muhimu zaidi, naamini, ni kauli hii kuhusu jinsi asingemruhusu mtu yeyote kubeba chochote kupitia hekaluni.

Sio watu fulani tu wanaobeba vyombo kupitia hekalu, bali mtu yeyote anayebeba chochote. Kwa hivyo, una picha hii ya mahali alipo. Na tena, sidhani kama tunapaswa kudhani yuko katika shughuli nzima ya hekalu, anajua kinachoendelea hapa.

Namaanisha, labda yuko katika sehemu tu ya hilo. Na anasimamisha ununuzi wa dhabihu. Anasimamisha kodi ya hekalu.

Na sasa anasimamisha hata shughuli zote, watu wanaoingia na kupitia eneo hilo na kuwazuia kubeba. Kwa maneno mengine, kimsingi, anasimamisha kinabii, kielelezo cha kusimamisha shughuli za hekalu. Yote ambayo hekalu lilikusika nayo, dhabihu, kodi, kuingia, na kuondoka, chochote ambacho kilikuwa shughuli za hekalu kimekwisha.

Na nadhani ndicho kinachotokea hapa. Nadhani anakomesha hekalu kwa njia ya mfano. Sasa, sababu yake, basi, inakuwa, je, katika mstari wa 17, haikuandikwa, nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi?

Sehemu ya kwanza ya kauli hiyo inatoka katika Isaya 56:7. Sehemu ya pili inatoka katika Yeremia 7:11. Kwa hivyo, anasema nini katika sehemu ya kwanza? Kwa sababu ya vifungu hivi viwili, anavichukua hivi viwili, na anaviunganisha. Anasema kwamba anachokiona hekaluni ni kinyume cha makusudi ya hekalu. Angalia, naona inavutia katika Isaya 56:7 kwamba Yesu anachukua nafasi kubwa ya mamlaka katika kile anachotaka kusema.

Ukiangalia Isaya 56:7, ni nyumba ya Bwana, lakini hapa, ni nyumba yangu inayoonekana. Hekalu ni nyumba yangu. Ni kama vile Yesu anachukua nafasi kama mmiliki, mwakilishi wa mmiliki wa nyumba.

Isaya 56:7 pia haizungumzii matendo ya dhabihu, kifungu hiki. Kama suala lilikuwa ni uchoyo juu ya matendo ya dhabihu, basi ni safi na pekee; ni kifungu cha ajabu sana kwa Yesu kuchagua. Kuna vifungu vingi katika Agano la Kale vinavyorejelea dhabihu, kama vile mahali pazuri pa dhabihu, mahali pabaya pa dhabihu, na mtazamo sahihi wa dhabihu.

Lakini hapa Yesu anasema, nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote. Isaya 56, ambayo yenyewe ina msukumo mkubwa wa kieskatolojia, inatazamia ukombozi. Kile ambacho Yesu anafanya katika kauli hii ya kwanza, nadhani, ni

kutangaza kwamba kusudi la hekalu lilikuwa ni moja ya ushirika kati ya Mungu na watu wote.

Na ni katika Marko pekee ndipo unapopata taarifa kamili kwa mataifa yote. Inashangaza kwamba Injili zingine zina tukio hili, lakini wanalosema ni nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala. Wanaiacha mbele ya mataifa yote.

Sasa kwa kuwa Marko anaweka hilo ndani; nadhani linaendelea kuzungumzia kile ambacho tumekiona kuwa muhimu kwa Injili ya Marko, misheni hii ya Mataifa, na kusudi la Yesu kuleta wokovu kwa kila mtu. Mojawapo ya ukosoaji, hukumu dhidi ya hekalu, ni kwamba zimewatenga mataifa kuwa sehemu ya kile kinachotokea hapa. Sasa, kuna uvumi kwamba mahali ambapo Yesu angeweza kufanya shughuli hii huenda palikuwa eneo ambalo kwa kweli lilitengwa kwa ajili ya Mataifa.

Kulikuwa na eneo la Mataifa, kulikuwa na eneo la wanawake, na kulikuwa na eneo la wanaume Wayahudi. Eneo hili, ambalo lingepaswa kuwa mahali ambapo Mataifa wangeweza kuja na kutoa heshima na kuabudu na kushiriki katika shughuli za hekalu, wangekuwa wacha Mungu, watu ambao walikuwa wa asili ya Mataifa, lakini wakimthibitisha Mungu. Eneo lile lile ambalo lilipaswa kuwa kwa ajili ya maombi yao lilikuwa limegeuka kuwa soko hili la soko, na hivyo hilo pia lingeweza kuwa sehemu ya hilo.

Lakini nataka, dokezo langu, nataka niandike hapa, na tutarudi kwenye hili baada ya muda mfupi, ni kwamba hekalu lilikuwa na kusudi la maombi, la kuwapata watu wa Mungu, kuingiliana na Mungu. Shikilia hilo kwa sababu tutarudi kwake. Lakini kisha analiunganisha na Yeria, lakini mmelifanya kuwa pango la wanyang'anyi.

Sasa, mara nyingi hilo, nadhani, hutafsiriwa vibaya. Yesu hasemi haswa kwamba umelifanya mahali ambapo wizi hutokea. Mahali ambapo wizi hutokea ni duka au nyumba.

Kisha majambazi hufanya wizi na kurudi kwenye pango lao. Pango lao si mahali ambapo wizi hutokea. Pango lao ni maficho yao.

Kwa hivyo kile Yesu anachomaanisha hapa ni kwamba badala ya mahali hapa kutajwa kama sala, kama ibada, kinachotambulisha mahali ni nani anayekaa humo. Badala ya mahali hapa kutajwa kama kundi la watu wanaomtafuta Mungu kweli, ni kukaliwa na watu ambao ni wanyang'anyi. Kwa hivyo, sivyo, na hilo linabadilisha kidogo.

Inabadilisha kutoka kwa utakaso, ambao ungekuwa na wazo la wizi unaotokea hapa, tunahitaji kuacha shughuli hiyo, kwa maana umeifanya kuwa maficho ya mhalifu. Nani anaelezea mahali hapa? Naam, ni watu wanaoiba. Tunapoangalia muktadha hata katika Yeria, ambapo katika hotuba ya Yeria, anatishia kwa ujasiri

kuharibiwa kwa hekalu, Yeremia anatoa tangazo lake katikati ya hekalu, haswa, anapofanya hivi.

Amekamatwa kwa ajili yake, amehukumiwa kifo, lakini maisha yake yamehifadhiwa. Hapa katika Yeremia tuna karipio hili linalotokea. Cha kufurahisha ni kwamba, karipio hili linalotokea dhidi ya hekalu linajumuisha marejeleo hayo katika sura ya nane ya Hukumu, ambapo hakuna zabibu kwenye mzabibu, hakuna tini kwenye mtini, na majani yamekauka.

Kwa hivyo, katika hotuba ya Yeremia ya hukumu dhidi ya mfano wa wapangaji waovu na katika maandishi haya yote, kuna mjadala wa mtini. Na hata neno hili, kwa njia, linalotumika, wanyang'anyi, lina wazo zaidi la mnyang'anyi kuliko mwizi rahisi, wazo la mkosaji mkali, la mtu anayeasi. Kwa hivyo nadhani Yesu anapochanganya kauli hizi mbili, anachofanya ni kusema kwamba kundi hili linajifanya kuwa watu wanaoabudu, lakini kwa kweli, wao ni kama wanyang'anyi, wao ni zaidi kama wale wanaosimama dhidi ya makusudi ya Mungu katika siku za Yeremia, jambo ambalo linanipeleka kwenye hitimisho kwamba kile Yesu anachosema hapa na kile anachofanya hapa ni kauli ya hukumu inayofanana na Yeremia, sawa na manabii wa Agano la Kale.

Anatumia, na laana ya mtini ni sehemu ya uelewa huo. Inavutia unapoitazama Yeremia 7. Yeremia 7 kwa kweli inachukuliwa katika Hati za Bahari ya Chumvi kama sehemu ya kifungu cha, wanaelewa kuwa ni lugha ya hukumu inayokuja. Josephus anarejelea, anarejelea harakati mbalimbali ambapo Yeremia 7 ilitumika wakati wa baadhi ya vipindi hivi vya wakati katika kutarajia uharibifu wa hekalu.

Kwa hivyo, Targumi katika kifungu hiki, kwenye kifungu cha Yeremia 7, inakiweka pia ndani ya makundi haya ya watu ambao ni wadanganyifu kwa maneno yao, ambao ni wadanganyifu wa uongo wa kile Mungu anachofanya. Kwa hivyo una historia hii ya kumpata Yeremia 7 kama taarifa ya hukumu. Nadhani Yesu anafanya hivyo pia.

Na hivyo basi Yesu anatoa kauli hii, na mstari wa 18, nadhani, unathibitisha utambuzi wa kile Yesu anachosema kuhusu hekalu. Kwa hivyo, amesimamisha shughuli zake kinabii. Alisema hii si nyumba ya sala.

Hapa ndipo wezi wanapokusanyika. Katika muktadha wa Yeremia, ingemaanisha kwamba hukumu, mwitikio sahihi wa Mungu juu ya hekalu hili ni hukumu. Huu ungekuwa mwendelezo wa hadithi hiyo.

Na nadhani wakuu wa makuhani wanakusanya anachosema, mstari wa 18 kwa sababu unasema kwamba wakuu wa makuhani na waandishi walisikia na wakatafuta njia ya kumwagamiza, kwa maana walimwogopa kwa sababu umati wote ulishangazwa na mafundisho yake. Kwa hivyo, jibu lao hapa, sasa tuna kukataliwa, kukamilika zaidi kwa kukataliwa kwa viongozi wa kidini wa Yesu kumuua, jambo ambalo tunajua wamekuwa wakifanya na kutafuta kufanya, lakini sasa ni viongozi wa

Yerusalemu wanaotafuta kufanya hivi. Kwa hivyo, tunaangalia hili, na tuna picha hii. Kisha, tunaweza kurudi kwenye hadithi ya tini.

Ilipofika jioni, walitoka mjini. Asubuhi walipokuwa wakipita, waliona mtini umenyauka hadi mizizi yake. Petro akakumbuka, akamwambia, Rabi, tazama, mtini ulioulalani umenyauka.

Wazo lililopo katika mstari wa 21 ni kwamba hivi ndivyo itakavyotokea kwa hekalu, kwamba kile kilichotokea kwa mtini, hakikuwa kikitoa kile ambacho kingepaswa kufanya. Kilionekana kwa njia moja, lakini kilitenda tofauti. Yesu aliulalani, akasema hutazaa matunda tena, na akasema kwamba hivyo ndivyo amefanya kwa hekalu katika matendo yake, akatangaza laana juu yake, na akaacha kufanya kazi yake.

Kurudi kwa mtini kunaonyesha kwamba maneno ya Yesu yalikuwa kweli na hukumu yake imetimia ni kielelezo cha kile kitakachotokea kwa hekalu. Na bila shaka, tunajua hekalu hugaribiwa, lakini hata zaidi ya hayo, tunapata hekalu hili likifikia mwisho katika muktadha huu wa maombi. Angalia mstari wa 22, na mara nyingi mstari wa 22 hadi 25 karibu huchukuliwa kama wazo la baadaye, na sidhani kama ni wazo la baadaye.

Yesu akawajibu, Mwaminini Mungu. Amin, nawaambia, Yeyote atakayeambia mlima huu, Ng'oka ukatupwe baharini, wala asione shaka moyoni mwake, ila aamini kwamba hayo asemayo yatatokea, yatatendeka kwake. Kwa hiyo, nawaambia, Yote mtakayoomba katika maombi, aminini ya kwamba mmeyapokea na yote yatakuwa yenu.

Kila mnaposimama mkiomba, sameheni mkiwa na neno juu ya mtu yeyote ili Baba yenu aliye mbinguni awasamehe makosa yenu. Sababu inayonifanya nivutie ni kwamba, kwanza kabisa, wazo hili la mlima liko sahihi katika muktadha huu wa Mlima Sayuni hapa, na kwa hivyo inaweza kuwa hata mlima wenyewe unatajwa, unatupwa ndani, kwa hivyo labda kuna hata lugha ya uharibifu inayoonekana hapo. Bila shaka, una Isaya 43:5, ambapo Sayuni ni mlima ambao umepinga kila mara, na mwendo wake unaweza kuwa marejeleo ya hukumu.

Zekaria 4:7, mlima mkubwa umewekwa chini katika muktadha wa hekalu. Lakini hata kama ni wa kimithali zaidi, ukizungumzia umuhimu wa imani, angalia kipindi hiki kinajikita katika maombi. Chochote unachoomba katika maombi, wakati wowote unaposimama ukiomba, kwa hivyo lugha ya msamaha, lugha ya imani inayoamini ni maombi.

Kuna maana, naamini, kwamba hekalu lilitangazwa kuwa linapaswa kuwa nyumba ya sala kwa mataifa lakini badala yake lilikuwa limehifadhiwa na wezi na wanyang'anyi, wale ambao hawakuwa kama walivyopaswa kuwa. Yesu alitangaza mwisho wa hekalu lakini hakutangaza mwisho wa sababu ya hekalu, ambalo lingekuwa nyumba

ya sala. Na sasa, katika muktadha wa kelele za Petro kwamba mtini haupo tena, kuna mvutano wa, basi, sala itafanyika wapi? Ikiwa mtini ni hekalu, na mtini haupo tena, basi kitovu cha imani kitakuwa wapi? Kitovu cha kuingiliana na Mungu kiko wapi? Na Yesu anakiweka hapa bila kuficha ndani ya kanisa.

Kwamba watakuwa wakiomba, kwamba sala hiyo itaendelea. Kwamba hili, kwamba chochote unachoomba kwa imani, unajua, kitatokea.

Na nadhani imedokezwa tu, sidhani kama ni wazo la baadaye tu, lakini nadhani kuna uhakika wa kuvutia kwamba maombi yanaendelea hata kama mtini, yaani hekalu, hautakuwapo tena. Hebu tuendeleo kuangalia katika Marko sura ya 11 tunapoingia hapa mstari wa 27. Sasa 27 itaanza mfululizo wa hadithi saba za migogoro kati ya Yesu na viongozi wa kidini.

Hadithi zinazofanana sana na sura ya 2 na 3. Kwa maneno mengine, migogoro yenyewe si mipya sana, lakini sasa ni kuhusu uongozi wa Yerusalemu. Sasa ni kuhusu hekalu na si sinagogi. Na migogoro hiyo itazingatia tena suala la mamlaka.

Lakini sasa si waandishi tu, bali pia Sanhedrini inayojitokeza. Sanhedrini ni viongozi 71 ambao wako katikati ya utawala wa kidini wa Kiyahudi. Kwa hivyo, hebu tuangalie 27 hadi 33 za kwanza.

Tena, 27 hadi 12 huanza mfululizo huu wa migogoro. Nataka tu kuangalia 27 hadi 33 ili kuweka msingi hapa. Nao wakaingia tena Yerusalemu.

Kwa hivyo, wanaingia Yerusalemu, wanaondoka Yerusalemu, wanarudi Yerusalemu. Alipokuwa akitembea hekaluni, aligundua tena haya yote yakitokea hekaluni. Kuhani mkuu, waandishi, na wazee wakamwendea.

Wakamwuliza, “Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani, au ni nani aliyekupa mamlaka haya?” Yesu akawaambia, “Nitawauliza swali moja. Nijibuni, nami nitawaambia ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani. Je, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?” Nijibuni. Wakajadiliana wao kwa wao.

Nao wanasema, tukisema kutoka mbinguni, atasema, Mbona basi hammwamini? Na tuseme kutoka kwa wanadamu? Kwa maana waliwaogopa watu. Wote waliamini kwamba Yohana alikuwa nabii kweli. Basi wakamjibu Yesu, hatujui.

Yesu akawaambia, Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. Tuna hapa, huu ndio wakati pekee nje ya kesi yake ambapo tunawapata viongozi hawa wa kidini wakimkaribia Yesu, makundi haya ya Sanhedrini yakimkaribia. Sasa, swali wanalouliza ni mamlaka.

Tena, hii inaweka msingi wa kile ambacho Marko amekuwa akifanya siku zote, ambacho ni kumwakilisha Yesu katika suala la nguvu zake. Na huenda wanafikiri wamemnasa kwa sababu wanatambua kwamba anafanya mafundisho haya makubwa. Sasa wanataka kujua ni kwa haki gani anayafanya, kwa mamlaka ya nani.

Ni kawaida sana katika aina hii ya mjadala kuwa na swali linalojibiwa kwa swali la kujibu. Kwa hivyo kile Yesu anachofanya hapa katika kuuliza swali la kujibu si jambo la kawaida au hata la kushangaza. Na mjadiliano stadi katika mchakato huu angeuliza swali la kujibu ambalo lingundwa ili kupata kiini cha jambo.

Kwa hivyo hapa Yesu anauliza swali kuhusu Yohana. Ubatizo wa Yohana unatoka mbinguni au kwa mwanadamu kwa mamlaka gani? Na sasa, bila shaka, unawaweka viongozi wa kidini katika hali ngumu sana. Wanaelewa kwamba wana chaguzi tatu.

Moja ni kutosema chochote na kukubali kushindwa kimsingi. Nyingine ni kujibu kutoka mbinguni au kutoka kwa mwanadamu. Hakuna hata moja kati yao linalofanya kazi.

Hawawezi kusema ni kutoka mbinguni, kwa sababu kusema kutoka mbinguni kungekuwa ni kuthibitisha Yohana na kila kitu ambacho Yohana alikuwa akisema. Na tunajua kutoka sehemu ya kwanza ya sura ya kwanza ya Marko kwamba Yohana alikuwa akisema Yesu ndiye mwenye nguvu zaidi. Yesu ndiye atakayekuja.

Yohana alimbatiza Yesu. Na kwa hivyo, kuna uhusiano mkubwa kati ya Yohana na Yesu. Na hata kumbuka hadithi ya kukatwa kichwa kwa Yohana Mbatizaji, kulikuwa na swali hili la jinsi Yesu alivyoyunganishwa na Yohana Mbatizaji.

Na hata Yesu alipokuwa akiwauliza wanafunzi, watu wanasema mimi ni nani? Wengine husema kwamba wewe ni Yohana Mbatizaji, wakimaanisha kwamba kuna utambuzi ambao ni muunganiko mkubwa. Kwa hivyo, wakimthibitisha Yohana, wanamthibitisha Yesu bila kuficha. Lakini wakimkana Yohana, basi hilo linawapa wasiwasi, si kwa sababu hawataki kumkana Yohana.

Angalia sababu si, vema, tunapenda sana kile Yohana Mbatizaji alikuwa akisema. Sababu ni kwamba watu walipenda kile Yohana alikuwa akisema. Sababu ni kwamba watu walimwona Yohana Mbatizaji kama nabii.

Kwa hivyo, hawataki kusema kwamba mamlaka ya Yohana yalikuwa ya kibinadamu. Ubatizo wake ulikuwa shughuli ya kibinadamu tu kwa sababu waliogopa umati. Nia si moja ya jinsi wanavyopima au kutopima maneno ya Yohana Mbatizaji; ni swali la jinsi umati utakavyoitikia.

Inashangaza jinsi watu katika Injili ya Marko wanavyofanya maamuzi kwa kuogopa maoni ya wengine. Tuliona hilo kama ilikuwa ni kukatwa kichwa kwa Yohana Mbatizaji. Tumeona umati ukisema hivyo kumhusu Yesu mara kadhaa.

Tutaiona tena. Tunaiona hapa na Yohana. Hata unapowaangalia baadhi ya wanafunzi, mara kwa mara huleta wasiwasi wa wengine au kile ambacho watu wengine wanaweza kufikiria.

Kuna mwelekeo mwingine huu unaoendelea. Kwa hivyo, bila shaka, wanachukua jibu pekee wanaloweza, ambalo wanasema, hatujui, kumaanisha hawajui kama ubatizo wa Yohana ulikuwa wa kibinadamu au wa kimungu. Wanadai kutoujua.

Kinaya ni kwamba hawa ni viongozi wa kidini ambao ndio hasa wanaopaswa kuweza kutambua kama kitu kinatoka mbinguni, kutoka kwa Mungu, au kwa mwanadamu, na wanapaswa kusema hawajui, jambo ambalo Yesu anasema, basi, mimi pia sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya, akimaanisha kwamba ikiwa hawataki kusema mamlaka ya Yohana yanatoka mbinguni, basi Yesu hataki kusema mamlaka yake ni nini. Na ni aina hii ya maana ya kwamba ikiwa humfahamu Yohana, hutanielewa kamwe. Ikiwa hutaki kuona kile ambacho hata umati unatambua katika Yohana, basi hutaelewa ninachosema.

Na hilo ndilo jibu hili. Kisha angalia katika mstari wa 1, hili linaendelea katika mjadala huu, anaanza kuwaambia mfano. Sasa, huu ndio mfano pekee muhimu nje ya Marko 4. Mfano kimsingi ni hadithi ya Israeli na mwingiliano wake na Yesu, hadithi ya Wayahudi na mwingiliano wake na Yesu iliyosimuliwa ndani ya hadithi ya Israeli, taswira, taswira za Agano la Kale, na kilimo.

Kabla hatujasoma mfano huo, jambo moja la kukumbuka ni kwamba wakati huu, umiliki wa ardhi kwa watu wasiokuwepo haukuwa dhana isiyo ya kawaida. Mara nyingi kungekuwa na wamiliki wa ardhi kwa watu wasiokuwepo ambao waliwaacha wasimamizi kuendesha ardhi. Wamiliki wa ardhi kwa watu wasiokuwepo wakati mwingine walionekana kama moja ya matatizo ya kiuchumi yanayotokea hapa.

Pia, kama tulivyosoma mfano huo, taswira ya Agano la Kale inayokuja kwa nguvu sana hapa ni Isaya 5:1-2, ambapo Israeli inaitwa shamba la mizabibu la Mungu. Nitamwambia wimbo mpenzi wangu kuhusu shamba lake la mizabibu. Mpenzi wangu alikuwa na shamba la mizabibu kwenye kilima chenye rutuba.

Alichimba, akaondoa mawe, na kupanda mizabibu iliyochaguliwa ndani yake. Akajenga mnara ndani yake ili kukata kinu cha kukamulia divai pia. Kisha akatafuta mavuno ya zabibu nzuri, lakini yalitoa matunda mabaya tu.

Hiyo ni kutoka kwa Isaya, ambapo Mungu anaelezea Israeli kama shamba lake la mizabibu, lakini huzaa matunda mabaya tu. Kwa hivyo, nataka kuangalia mfano huu,

kisha tutamalizia hapa. Kwa hivyo, tuna utaratibu huu wa umiliki wa ardhi usiokuwepo ndani ya taswira hii ya Agano la Kale.

Akaanza kusema nao kwa mifano. Mtu mmoja alipanda shamba la mizabibu, akalizungushia uzio, akachimba shimo la shinikizo la divai, akajenga mnara. Angalia taswira zote tulizopata kutoka kwa Isaya hapo.

Mnara, divai, na kadhalika. Akaikodisha kwa wakulima, akaenda nchi nyingine, akiwa hana shamba. Wakati wa mavuno ulipofika, alimtuma mtumishi kwa wakulima ili akachukue matunda kutoka shamba la mizabibu kutoka kwao.

Wakamkamata, wakampiga, wakamrudisha mikono mitupu. Akatuma tena mtumishi mwingine kwao, nao wakampiga kichwani, wakamtendea kwa aibu. Akamtuma mwingine, nao wakamwua.

Kwa hiyo, pamoja na wengine wengi, baadhi waliwapiga, na wengine waliwaua. Alikuwa bado na mwingine mmoja, mwana mpendwa. Hatimaye, akamtuma kwao, akisema watamheshimu mwanangu.

Lakini wale wakulima wakasemezana wao kwa wao, Huyu ndiye mrithi. Njooi, tumuue, na urithi utakuwa wetu. Wakamkamata, wakamuua, wakamtupa nje ya shamba la mizabibu.

Sasa, mwenye shamba la mizabibu atafanya nini? Atakuja na kuwaangamiza wakulima na kuwapa wengine shamba la mizabibu. Hamjasoma andiko hili? Jiwe walilolikataa wajenzi limekuwa jiwe kuu la pembeni. Na hili lilikuwa ni tendo la Bwana na ni la ajabu machoni petu.

Mstari wa 12, wakaenda zao wakitafuta kumkamata, lakini waliwaogopa watu, maana walitambua ya kwamba alikuwa akiwasimulia mfano huo. Kwa hiyo, wakamwacha, wakaenda zao. Kwa hiyo, wanaelewa kusudi la mfano huo.

Yupo huyu mwenye shamba ambaye hayupo. Kwa kushangaza, mwenye shamba kwa kawaida angekuwa mtu mbaya katika mifano hii ya kilimo, na wakulima wapangaji wangekuwa watu wema. Hapa, imebadilika. Anawatuma watumishi hawa wote kuona matunda ya shamba la mizabibu, na wanaendelea kuua na kutukana.

Na mwishowe, anamtuma mwanawe. Sasa tena, mfano ambao usingetarajia katika maisha halisi kumtuma mwana baada ya watumishi hawa wote kupata shida. Kile ambacho kwa kawaida ungetarajia wakati huu ni kwamba mmiliki wa ardhi angetuma na kuwalipa watu wenye silaha waje na kuwaua wakulima wapangaji, na angewabadilisha na mwingine mpya.

Lakini badala yake, mwenye nyumba anamtuma mwanawe, mwanawe mpendwa. Hilo ni muhimu kwa sababu hivyo ndivyo Yesu amekuwa akitajwa na Mungu katika Injili yote ya Marko. Wakati wa ubatizo, wakati wa kubadilika sura, mwana ninayempenda, mwanangu mpendwa.

Pia inaangazia taswira pamoja na lugha ya Isaka kama mwana mpendwa wa Ibrahimu. Inaangazia wazo la Daudi kama mwana mpendwa wa Israeli, kama mwana mpendwa. Yakobo kama mwana mpendwa.

Lugha hiyo yote inaeleweka. Na anamtuma mwana mwenye mamlaka ya shamba la mizabibu. Kumbuka, mfano huu ulikuwa sehemu ya swali la mamlaka ya nani unayotumia kufanya mambo haya. Na kile ambacho mfano huu unakifafanua ni mwana ambaye amekuwa kwenye shamba hili la mizabibu na amekuwa akikataa kila mtu ambaye mmiliki wa ardhi amekuwa akimtuma.

Mwana anakuja na mamlaka ya mwenye shamba. Kwa hivyo Yesu anajibu swali bila kuficha. Hata katika mfumo wa mfano, anajitambulisha kama mwana aliyekuja na mamlaka ya shamba la mizabibu.

Na kama taswira hii yote ya Isaya inaonekana, ni mamlaka ya Mungu aliyepanda shamba la mizabibu lenye mnara wa ulinzi na yote hayo. Na kwa hivyo, tuna taarifa hii imekuja, na bila shaka, wanamuua mwana na kumtupa nje ya shamba la mizabibu. Mwenye shamba la mizabibu atafanya nini? Naam, atakuja na kuwaangamiza wakulima na kuwapa wengine shamba la mizabibu.

Nyumba yangu ilipaswa kuwa nyumba ya sala kwa ajili ya mataifa, lakini mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi, laana ya mtini nadhani hii inaendelea na mawazo yale yale. Sasa angalia si shamba la mizabibu linaloharibiwa. Ni wapangaji wanaoharibiwa.

Shamba la mizabibu hupewa wengine. Nadhani hilo ni jambo muhimu. Na kisha kuna Zaburi ya kuvutia sana inayoongezwa juu yake.

Zaburi 118:22 hadi 23. Hamjasoma andiko? Jiwe walilolikataa waashi limekuwa jiwe kuu la pembeni. Linaonekana kuwa la ajabu sana.

Kwa kweli, Zaburi hii ni mojawapo ya Zaburi kuu za Ukristo wa mapema. Mara nyingi ni sehemu ya jibu la Agano Jipya kwa tatizo la kukataliwa, kukataliwa kwa Yesu na Wayahudi. Mfano huu hubadilisha hadithi kutoka kilimo hadi ujenzi.

Kwa hivyo, una zamu, lakini lengo lake ni kumaliza hadithi ya mwana. Kwa sababu katika mfano wa shamba la mizabibu, mwana anauawa. Na Mungu, mwenye shamba, ndiye anayehukumu.

Lakini Zaburi inaonyesha kwamba mwana amehesabiwa haki. Hivi ndivyo mwana alivyo jiwe ambalo wajenzi walilikataa. Ina wazo kwamba mwana anayekataliwa anakuwa jiwe kuu la pembeni, anakuwa jiwe kuu la msingi la hekalu.

Katika taswira hii ya hekalu, ukitaka, ambayo bado tunafanya kazi nayo, hekalu hili jipya. Na wanaelewa hili. Na hili ndilo ninalofikiri ni muhimu.

Huyu si mwanafunzi; mfano huu unamaanisha nini? Tafadhali eleza hali hiyo. Wanaelewa kwamba mfano huo ulisemwa dhidi yao, kwamba wao ni wapangaji, kwamba wao ni wale waliokataa jiwe la pembeni, wamemkataa mwana, kwamba wao ni wale wanaolidhulumu shamba la mizabibu. Na kwa hivyo, wanafanya nini? Wakamwacha na kwenda zao.

Walilogopa watu. Uamuzi dhidi ya Yesu sasa umekamilika, lakini ni mazingira ambayo ndiyo tatizo. Bila shaka, hatimaye tutafika mahali ambapo mazingira, umati, hautakuwa tatizo.

Tutazungumzia hilo na kuendelea na hili wakati mwingine tunapoendelea na Marko sura ya 12.

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Marko. Hii ni kipindi cha 18, Marko 11:12-12:12, Kulaaniwa kwa Hekalu, Mtini, Wapangaji.